

TFY4125 Fysikk. Institutt for fysikk, NTNU.

Øving 1. Tips.

Oppgave 3 og 4.

Bruk en eller flere av konstant-akselerasjonslikningene.

Oppgave 5.

Fra $a = dv/dt$, finn en differensialligning for v , dvs en ligning på formen

$$dv \cdot (\text{funksjon av } v) = dt \cdot (\text{funksjon av } t)$$

og integrer denne fra start $(v_0, 0)$ til et vilkårlig tidspunkt (v, t) .

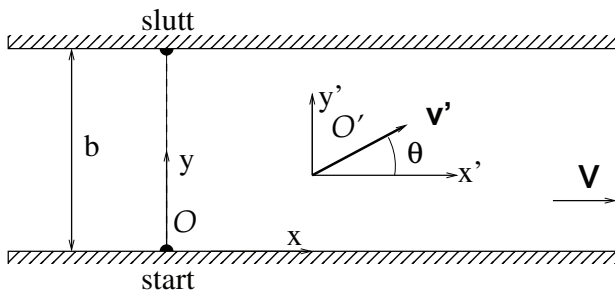
Oppgave 9 - 11.

Velg utskytningsstedet som origo og finn uttrykk for $x(t)$ -posisjonen og $y(t)$ -posisjonen for pila. Pila treffer bakken når høyden $y(t)$ er lik bakkehøyden ved samme $x(t)$ -posisjon. Du får her bruk for $\tan \alpha$.

Når du har funnet tida t_b for når bakken treffes, vil rekkevidden i x -retning være $x(t_b)$ og rekkevidden langs planet gitt av denne og helningsvinkelen.

Maksimer $L(\theta)$ mhp θ ved å derivere. På flat mark er det (som kjent?) optimalt å kaste 45° oppover.

Oppgave 12.



a. Legg inn et koordinatsystem med x langs elvebredden og y på tvers. I figuren til venstre er referansesystemet fast i elvebredden betegnet O, mens referansesystemet som følger elvestrømmen er betegnet O'.

Vannets hastighet $\mathbf{V} = V\hat{x}$ er gitt i system O. Båtens hastighet i system O' er som oppgitt

$$\mathbf{v}' = v'_x\hat{x}' + v'_y\hat{y}',$$

og båtens hastighet i system O er

$$\mathbf{v} = \mathbf{v}' + \mathbf{V} \quad \text{osv ...}$$

b. Total tid er sammensatt av tida t_r for å ro over bredden pluss tida t_g for å gå til rett posisjon: $t(\theta) = t_r + t_g$. Tida t_r er gitt av hastigheten v_y . Tida t_g er gitt av hvor man lander på den andre bredden (som er gitt av v_x og t_r) og gangfarten v_g .

c. Minimalisering: $dt(\theta)/d\theta = 0$. Svaret skal bli $\cos \theta_{\min} = -\frac{v'}{V + v_g}$.

d. Overbevis deg om at kontrollen $V = 0$ ikke kan være riktig. Å krysse stillestående vann må være å ro rett over: $\theta_{\min} = 90^\circ$.

Problemet ligger i gangavstanden på den andre elvebredden funnet i b. Med direkte-fram regning antar vi at denne er positiv, dvs vi havner et sted nedenfor i den retning elva renner. Men hvis vi ikke gjør det (som er fullt matematisk mulig), må vi skifte et fortegn i uttrykket for $t(\theta)$. Vi får altså to ulike uttrykk som gjelder under ulike forhold, og det er noe mer arbeidsomt å finne minimum.

Betingelsen for det enkleste svaret er at $\cos \theta > -(V/v')$. Overlater detaljene til den grundige student, fullstendig løsning vil du finne i øvingens løsningsforslag.